

Βερολίνο, 10 Νοεμβρίου 2002

Στο σημερινό φύλλο της γερμανικής εφημερίδας Frankfurter Allgemeine δημοσιεύεται συνέντευξη του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη προς τον δημοσιογράφο Konrad Schuller, με τίτλο «Σύντομα η Ευρώπη θα είναι πολυπολιτισμική».

Το πλήρες κείμενο των ερωτήσεων και απαντήσεων έχει ως εξής:

Ερώτηση: *Η Ε.Ε διατάζει να δώσει στην Τουρκία ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Είμαστε, τελικά, υπερβολικά επιφυλακτικοί;*

Πρωθυπουργός: Δεν το νομίζω. Γνωρίζουμε την Τουρκία πολύ λιγότερο από ό,τι τους άλλους υποψήφιους για ένταξη. Η Τουρκία δεν είναι ένα κράτος, όπως τα άλλα. Αυτό έχει να κάνει τόσο με τη θρησκεία, όσο και με την Ιστορία της. Από την άλλη, η Τουρκία συνεργάζεται σε πολλούς τομείς με την Ευρώπη. Πράγμα, που σημαίνει: Ναι, στην υποψηφιότητά της. Όμως, θα πρέπει να συνεχίσει η Τουρκία να εργάζεται προς την κατεύθυνση αυτή.

Ερώτηση: *Ο Ζισκάρ νι' Εσταίν υποστηρίζει ότι η Τουρκία δεν είναι ευρωπαϊκή χώρα και ότι επομένως θα πρέπει να ξεκαθαρίσει κανείς στους Τούρκους ότι ποτέ δεν θα γίνουν μέλη της Ε.Ε.*

Πρωθυπουργός: Δεν είμαι της ίδιας γνώμης. Υπάρχουν πολλές περιοχές στην Ευρώπη, όπου οι άνθρωποι ζουν διαφορετικά από τους άλλους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα έπρεπε να βρίσκονται εκτός (Ευρώπης). Έχουμε διαφορετικές αντιλήψεις γύρω από τη μορφή της οικογένειας και της εργασίας. Η Τουρκία είναι ήδη από τον 19ο αιώνα στενά συνδεδεμένη μαζί μας. Δεν πρέπει να την αποπέμψουμε.

Ερώτηση: *Παλαιότερα, Τουρκία και Ελλάδα ήταν σαν τη γάτα με τον σκύλο. Τι έχει αλλάξει σήμερα;*

Πρωθυπουργός: Δεν θα αποδεχόμουν τον χαρακτηρισμό «η γάτα με τον σκύλο» για την Ελλάδα. Την τελευταία φορά που είχαμε πόλεμο με την Τουρκία ήταν το 1922. Σ' αυτά που μέχρι σήμερα εξακολουθούμε να διαφωνούμε είναι το Κυπριακό και το ζήτημα της Υφαλοκρηπίδας. Πιστεύουμε ότι η Τουρκία δεν έχει προχωρήσει στις αναγκαίες πρωτοβουλίες, επειδή εξακολουθεί να πιστεύει ότι τμήμα του χώρου κυριαρχίας μας στο Αιγαίο της ανήκει και ότι πρέπει να διαδραματίζει ρόλο μεγάλης δύναμης. Όμως, όποιος επιθυμεί την ειρήνη, πρέπει να συζητά με τον άλλο και όχι να τον αρνείται. Η Τουρκία θα πρέπει να εγκαταλείψει την αντίληψη ότι μπορεί να ασκεί πίεση και να συνειδοτοποιήσει ότι η βία δεν έχει πλέον θέση στις σχέσεις μας.

Ερώτηση: *Είναι μια νέα αρχή πίο εύκολη τώρα για τον μειριοπαθή ισλαμιστή Ερντογάν απ' ό,τι θα ήταν για τον κεμαλιστή Ειτζεβίτ;*

Πρωθυπουργός: Πιστεύω ότι υπάρχει σε πολλά πράγματα κινητικότητα στην Τουρκία. Οι εκλογές κατέδειξαν ότι σημαντικό τμήμα του πληθυσμού,

συμπεριλαμβανομένου και του κόμματος του Ερντογάν, επιθυμεί ευρωπαϊκή πορεία. Ο Ερντογάν δηλώνει ότι πολλά πρέπει να αλλάξουν στην Τουρκία. Κατά την επίσκεψή του στην Ελλάδα, θα πρέπει να δηλώσει ότι οι αλλαγές επιδιώκονται υπό την έννοια της συνεργασίας, στη βάση του Διεθνούς Δικαίου.

Ερώτηση: *Θα πρέπει να ανησυχούμε για τις ρίζες μας, εάν κάποια μέρα η μεγαλύτερη πληθυσμιακά χώρα της ΕΕ θα είναι η Τουρκία;*

Πρωθυπουργός: Εκατομμύρια Μουσουλμάνων ζουν στη Γαλλία, τη Γερμανία και τη Μ. Βρετανία. Στο μέλλον, τα κράτη της Ευρώπης θα είναι πολυπολιτισμικά και πολυθρησκευτικά. Δεν είναι δυνατόν να επιθυμεί κανείς μία Ευρώπη-Οχυρό.

Ερώτηση: *Ποιό μήνυμα πρέπει να δώσουμε στην Τουρκία;*

Πρωθυπουργός: Πρέπει να της πούμε: Δεν κλείνουμε την πόρτα. Δεν συμμεριζόμαστε την αντίληψη ότι η Τουρκία δεν θα μπορέσει ποτέ να γίνει μέλος της ΕΕ. Συζητάμε μαζί της πώς θα προαχθεί η υποψηφιότητα, αλλά και πώς θα προχωρήσουν και οι μεταρρυθμίσεις.

Ερώτηση: *Τι έχει σημασία να γίνει εδώ συγκεκριμένα;*

Πρωθυπουργός: Η τουρκική Βουλή ψήφισε ήδη σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Όμως, από την άλλη, οι στρατιωτικοί εξακολουθούν να παίζουν σημαντικό ρόλο. Κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν στην Ευρώπη.

Ερώτηση: *Ο Ερντογάν έκανε τώρα λόγο για λύση στην Κύπρο κατά το πρότυπο του Βελγίου, όπου υπάρχει από ένα Κοινοβούλιο για κάθε τμήμα της χώρας. Αποτελεί αυτό διέξοδο;*

Πρωθυπουργός: Η κυβέρνηση της Κύπρου έχει δηλώσει ότι η λύση πρέπει να ακολουθήσει ευρωπαϊκά πρότυπα. Το Βέλγιο θα μπορούσε, επομένως, να χρησιμεύσει υπό την ευρύτερη έννοια ως παράδειγμα.
